

GOEDEDOELENPLATFORM

Ministerie van Veiligheid en Justitie
T.a.v. de heer J.T.K. Bos, directeur Wetgeving en Juridische Zaken
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Amsterdam, 19 juli 2013

Betreft: bijdrage consultatie 'Voorstel tot wijziging van de Wet op de kansspelen en enkele andere wetten in verband met kansspelen op afstand'

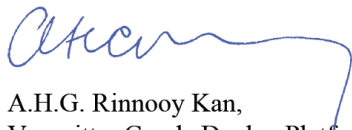
Zeer geachte heer Bos,

Het Goede Doelen Platform maakt graag gebruik van de mogelijkheid tot consultatie met betrekking tot 'Wijziging Wet op de kansspelen en enkele andere wetten in verband met kansspelen op afstand'.

Het Goede Doelen Platform is zeer bezorgd over de impact van het wetsvoorstel op de loterijbijdrage aan de samenleving. In deze consultatiebijdrage doet het Goede Doelen Platform een aantal voorstellen die helpen om tot een veilig, passend en – in termen van bijdrage aan de samenleving – nuttig kansspel aanbod te komen. Over de invulling van deze voorstellen blijft het Goede Doelen Platform graag actief in gesprek met het kabinet en de betrokken staatssecretarissen van Veiligheid en Justitie en van Financiën in het bijzonder.

Daarnaast zetten wij ook onze inspanningen voort om tot een verder inhoudelijke verdieping te komen van het sectorakkoord, mede in het licht van de voorstellen die nu op tafel liggen.

Met vriendelijke groet,

A.H.G. Rinnooy Kan,
Voorzitter Goede Doelen Platform

GOEDEDOELENPLATFORM

BIJDRAGE CONSULTATIE WIJZIGING WET OP DE KANSSPELEN EN ENKELE ANDERE WETTEN IN VERBAND MET KANSSPELEN OP AFSTAND

Het **Goede Doelen Platform** is het samenwerkingsverband van alle 200 goededoelenorganisaties die worden gesteund door de Nationale Postcode Loterij, de BankGiro Loterij, de VriendenLoterij (Nationale Goede Doelen Loterijen). Naast de Goede Doelen Loterijen zelf hebben ook de Lotto, NOC*NSF en de Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland (ALN) zich hierbij aangesloten. De Nederlandse Staatsloterij, de Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie (SBF) en de Samenwerkende Non-Profit Loterijen, zijn als toehorend partner aan het Platform verbonden. Alleen al in 2012 kwam middels de legale Nederlandse loterijen een totale bijdrage van circa 750 miljoen euro beschikbaar voor de Nederlandse samenleving (inclusief de opbrengsten van de kansspelbelasting). De **missie** van het Platform is het duurzaam veilig stellen en waar mogelijk vergroten van de bijdrage van de legale loterijen aan het algemeen belang.

De financiële positie van goede doelen staat onder druk. Uit het trendonderzoek ‘Geven in Nederland’ blijkt dat in de periode 2009-2011 de donaties aan goede doelen met bijna een half miljard euro zijn teruggelopen, een daling van bijna 10%. In deze tijden van financiële schaarste worden ook subsidies vanuit de overheid, zowel landelijk als lokaal, terugeschroefd. De goededoelensector toont zich in deze moeilijke context daarom extra gelukkig met de jaarlijkse loterijopbrengsten van circa 750 miljoen euro voor de samenleving (overheid en goede doelen). Deze bieden stabiliteit en zekerheid – ze zijn voor het maatschappelijke middenveld onmisbaar.

Loterijen zijn veel lucratiever voor de samenleving dan online kansspelen. Van elke ingelegde euro in Nederlandse loterijen komt gemiddeld 38 cent ten goede aan de samenleving. Daarmee doen de loterijen het meer dan honderd (!) keer beter dan de (commerciële) aanbieders van online kansspelen. De afdracht van de laatste blijft steken op slechts 0.37% van de inleg – bijna altijd in de vorm van verplichte belastingen.

Goede Doelen Platform zeer bezorgd over huidige wetsvoorstel. Het is vanuit deze achtergrond dat het Goede Doelen Platform zeer bezorgd is over het voorstel tot wijziging van de Wet op de kansspelen en enkele andere wetten in verband met kansspelen op afstand. Nodig is dat goede doelen ook in de toekomst op de bijdragen vanuit de loterijen kunnen blijven rekenen. Dat is in het belang van cultuur, natuur en milieu, sport, internationale samenwerking, welzijn, gezondheid en sociale cohesie. Dit wetsvoorstel plaatst deze inkomsten onnodig in de waagschaal.

Maak het leven van de goede doelen makkelijker, niet moeilijker. Het kabinet heeft bij monde van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie diverse malen de goede doelen verzekerd de 750 miljoen loterijopbrengst zeker te willen stellen, maar daar blijkt niets van in het wetsvoorstel. Integendeel, het overgrote deel van de risico's van het kabinetsvoorstel slaat neer bij de goede doelen van Nederland die het toch al zo moeilijk hebben. In plaats van steun, biedt het kabinet een koude schouder.

Neem het sectorakkoord serieus. In tegenstelling tot het voorliggende wetsvoorstel, onderkent het op verzoek van het ministerie van Veiligheid en Justitie gesloten sectorakkoord de bijzondere betekenis van loterijen voor de samenleving nadrukkelijk wel. De kern van het sectorakkoord is een integrale visie op het kansspelbeleid, waarin goede doelen en loterijen helpen om een aantal obstakels voor de regulering van online weg te nemen, in ruil voor een flankerend pakket van versterkingsmaatregelen voor loterijen, gericht op het genereren van een zo groot mogelijke financiële bijdrage van loterijen aan de samenleving. Het huidige wetsontwerp komt echter niet verder dan een armzalig ‘noodventiel’, waarbij, en dat vooral nog in theorie, online kanspelaanbieders een afdrachtsverplichting kan worden opgelegd. Doorrekening van de baten van dit noodventiel laat zien dat zelfs onder buitengewoon gunstige aannames de jaarlijkse opbrengst daarvan niet meer dan €2.43 miljoen zal bedragen, slechts 0.5% van de huidige jaarlijkse bijdrage van loterijen aan maatschappelijke goede doelen. Doorrekening laat evenzeer zien dat bij een zeer bescheiden kannibalisatie (van het huidige loterijaanbod door het online aanbod van commerciële aanbieders) in de orde van enkele procentpunten niet alleen de goede doelen, maar ook de overheid er financieel niet op vooruit, maar op *achteruit* zullen gaan.

Wat moet er dan wel gebeuren?

De fatale fout in dit wetsvoorstel is dat het op alle fronten voorrang geeft aan de regulering van online kansspelen en daar de rest van de kansspelen ondergeschikt aan maakt. Dit manco kan worden gecorrigeerd als het kabinet er voor kiest om, in nauwe samenwerking met de kansspelsector, werk te maken van de volgende zeven punten:

1. **Kies voor het gelijktijdig wettelijk regelen van online kansspelen en de inrichting van het loterijveld.** De wens van het kabinet om de loterijbijdrage van €750 miljoen aan de samenleving zeker te stellen maakt het noodzakelijk om online kansspelen en de inrichting van het loterijveld gelijktijdig te regelen. Immers, de

GOEDEDOELENPLATFORM

voorgestelde regulering van online kansspelen heeft belangrijke implicaties voor de loterijen, onder meer blijkend uit de voorgenomen belastingverhoging voor loterijdeelnemers (zie punt 4 hieronder). De gekozen sequentiële benadering van het kabinet – eerst online, dan de rest van de kansspelen – is daardoor zeer bedreigend voor de totale loterijopbrengst. De enige manier om deze dreiging weg te nemen is via een geïntegreerde aanpak waarbij gelijktijdig de online kansspelen worden gereguleerd en de loterijopbrengsten voor de samenleving zeker worden gesteld.

2. **Zorg voor een heldere afbakening tussen loterijen en andere kansspelen.** Het wetsvoorstel is onvoldoende duidelijk over waar de wetgever de grens legt tussen loterijen en andere kansspelen. Deze onduidelijkheid vormt een extra bedreiging van de totale opbrengst voor de samenleving. Aanvullende criteria zijn nodig om het loterijaanbod van het online aanbod te onderscheiden.
3. **Leg de lat echt hoog bij de regulering van online kansspelen.** De kanspelsector wil een vergunningstelsel waarmee malafide kanspelaanbieders effectief buiten de deur worden gehouden (sectorakkoord, lid 2b). Het wetsvoorstel gaat uit van een kanalisatie van 75%, wat betekent dat één op de vier aan online kansspelen bestede euro's zal worden uitgegeven aan een illegale aanbieder. Nodig is dat het wetsvoorstel serieuzer perspectief biedt op hoe dit illegale aanbod van de markt geweerd gaat worden. Wij verwijzen hierbij naar de voorstellen in de bijdrage van het Loterijplatform, het samenwerkingsverband van de Nederlandse Staatsloterij, De Lotto, de Nationale Postcode Loterij, de BankGiro Loterij, de VriendenLoterij en de Samenwerkende Non-Profit Loterijen.
4. **Voorkom onnodige verhoging kansspelbelasting voor fondsenwervende loterijen.** Het wetsontwerp stelt voor om kansspelbelasting te gaan heffen op loterijprijzen vanaf €250, in plaats van de huidige €454. Daarmee zou de onverteerbare situatie ontstaan dat uitgerekend loterijdeelnemers de rekening betalen voor het nieuwe online aanbod. Dit probleem laat zich eenvoudig ondervangen door uit te gaan van het voor de Belastingdienst gebruikelijke inningspercentage van 99%, in plaats van de zeer ongebruikelijke 80% waar nu mee wordt gerekend. In 2017 gaat de overheid er dan zelfs een half miljoen euro op vooruit. De overheid valt €2.5 miljoen extra ten deel (voor een totaal van ruim €3 miljoen) als bij de aangifte door spelers eveneens rekening wordt gehouden met kanalisatie, wat conform de logica van het in het regeerakkoord gebruikte berekeningsmodel logisch zou zijn geweest.
5. **Creëer een gelijkwaardige startpositie via pre-launch.** Mede geïnspireerd door de Deense ervaringen hebben de huidige en de toetredende vergunninghouders in het sectorakkoord (lid 2e) afgesproken om een gelijk speelveld te creëren. Zij doen dat door middel van een pre-launch voor de huidige vergunninghouders. Dit heeft twee gunstige effecten. Ten eerste wordt voorkomen dat aanbieders die op illegale wijze een voorsprong op de markt hebben verworven indirect worden beloond. Ten tweede kan zo nuttige ervaring worden opgedaan met effectieve preventie maatregelen tegen kansspelverslaving voor online kansspelen. Het wetsontwerp voorziet echter niet in een dergelijke pre-launch. Verzoek aan het kabinet is om een pre-launch alsnog mogelijk te maken.
6. **Voeg een helder pakket van versterkingsmaatregelen toe aan het wetsvoorstel.** Het sectorakkoord (lid 2d) voorziet bij de regulering van online kansspelen in een flankerend pakket van wettelijke versterkingsmaatregelen voor de huidige loterijen. Wij zijn verheugd dat het Loterijplatform het eens is geworden over de inhoud van een dergelijk pakket en verwijzen naar hun voorstellen in hun consultatiebijdrage. Het gaat hierbij om: voorkomen afdrachtsdebaacles door zekerheid over governance; langlopende loterijvergunningen; meer ruimte voor extra trekkingen; *poolen* met prijzenpotten van Europese loterijen; proportioneel reclameregime; ruimte voor aantrekkelijker maken van loterijconcepten; ruimte maken voor synergievoordelen; ruimte maken voor andere fondsenwervende activiteiten door de bestaande loterijorganisaties.
7. **Voorzorgsmaatregel: kies voor verplichte impactanalyses.** Op verschillende domeinen van het overheidsbeleid is het usance en in een aantal gevallen zelfs verplicht geworden om bij wijze van voorzorg de effecten van voorgenomen beleids- en wetswijzigingen van tevoren goed in kaart te brengen (zie bijvoorbeeld het instrument van de milieueffectrapportage). Deze werkwijze draagt bij aan betere wet- en regelgeving en helpt bovendien om het maatschappelijk draagvlak voor nieuwe wetten, regels en beleid te versterken. Wij vragen het kabinet om op analoge wijze bij betekenisvolle veranderingen in het kanspelaanbod (zoals in het voorliggende wetsvoorstel) een verplichte impactanalyse uit te voeren ter voorkoming van negatieve effecten op het gebied van essentiële onderdelen van het kansspelbeleid, in het bijzonder:
 - i) Kansspelverslaving;
 - ii) Fraude en illegaliteit;
 - iii) Omvang totale bijdrage aan de samenleving.